

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ І
СПОРТУ УКРАЇНИ**

УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВИЙ ВІСНИК

УЖГОРОДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Серія Економіка

(Збірник наукових праць)

Випуск 2 (39)

Частина 1

2013

Редакційна колегія:

В.П. Мікловда - доктор економічних наук, професор, член-кор. НАН України (*головний редактор*)
М.І. Пітюлич - доктор економічних наук, професор (*заступник головного редактора*)
Н.М. Гапак - кандидат економічних наук, доцент (*відповідальний секретар*)
М.А. Лендел - доктор економічних наук, професор, член-кор. Національної академії аграрних наук України
А.В. Баян - доктор економічних наук, академік Національної академії аграрних наук України
М.Ю. Рушак - доктор економічних наук, професор
Й.Я. Даньків - кандидат економічних наук, професор
С.С. Слава-Продан - кандидат економічних наук, доцент
С.В. Сембер - кандидат економічних наук, доцент
М.М. Пітюлич - кандидат економічних наук, доцент

Рецензенти:

Доктор економічних наук, професор В.І.Ярема
Доктор економічних наук, професор М.Ю.Рушак

Адреса редакції: 88017, м. Ужгород, вул. Університетська, 14, Інститут економіки та міжнародних відносин
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кім. 408, тел.: (0312) 64-25-56,
e-mail: visnyk_uzhnu@meta.ua

Засновник і видавець збірника наукових праць – Ужгородський національний університет.
Адреса: 88000, м. Ужгород, вул. Підгірна, 46.

Видається з травня 1994 року. Збірник наукових праць виходить двічі на рік.
Свідоцтво про державну реєстрацію серія КВ № 7972 від 9 жовтня 2003 року.

Затверджено постановою президії ВАК України від 16 грудня 2009 р., №1-05/6 і включено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук.

Рекомендовано до друку вченою радою Інституту економіки та міжнародних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол №7 від 23.03.2013 р.

ЗМІСТ

<i>Алмашій Я.І.</i> Моделювання комплексної ефективності туристичних підприємств основних організаційно-правових форм.....	6
<i>Нижник В.М., Антонюк П.П.</i> Оцінка передумов формування рівня соціальної безпеки промислових підприємств Хмельницького регіону.....	12
<i>Артюхіна М.В., Крутогорський Я.В.</i> Дослідження якості трудового потенціалу освітньої галузі.....	20
<i>Балджи М.Д.</i> Наукове забезпечення модернізації харчової промисловості Одеської області.....	27
<i>Божкова В.В., Тимохіна Я.О.</i> Теоретичні підходи до класифікації інструментів маркетингових комунікацій.....	31
<i>Бочко О.І., Бочко О.Ю.</i> Відтворення земельних ресурсів Карпатського регіону.....	38
<i>Бурденко І.М.</i> Транспарентність і її вплив на розвиток ринку похідних фінансових інструментів України.....	41
<i>Височан О.С., Сенів О.М.</i> Диспозиція об'єктів фінансового та податкового обліку маркетингової діяльності в системі управління підприємством.....	47
<i>Галецук С.М.</i> Дослідження реформування бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті крізь призму становлення валютних відносин у незалежній Україні.....	53
<i>Голобродська Н.П.</i> Формування інвестиційної стратегії виноробних підприємств.....	57
<i>Голуб С.М.</i> Сучасний стан та перспективи розвитку будівельної галузі Закарпаття в контексті розвитку будівельного комплексу України.....	60
<i>Горлачук М.А.</i> Функціонування і регулювання аграрного ринку Європейського Союзу: від цінової підтримки до модуляції.....	65
<i>Готра В.В.</i> Стратегічні напрями розвитку сільських територій.....	69
<i>Готько Н.М.</i> Сучасні тенденції аграрного виробництва в системі функціонування сільських територій.....	72
<i>Давидова Т.В.</i> Значення інвестиційної діяльності для підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту....	77
<i>Дудар В.Т.</i> Цінова політика як фактор економічного інтересу господарювання в аграрній сфері.....	80
<i>Дунська А.Р.</i> Формування інноваційного механізму розвитку підприємства в умовах інформаційного суспільства та економіки знань.....	87
<i>Єпіфанова І.Ю.</i> Венчурний капітал в системі фінансового забезпечення інноваційної діяльності.....	92
<i>Єршова Н.Ю.</i> Інформаційно-комунікаційне забезпечення прийняття управлінських рішень економічними суб'єктами...	96
<i>Ігнатишин М.В., Ігнатишин М.І., Томей Л.В.</i> Функціональна роль оборотного капіталу у звичайній діяльності підприємства.....	102
<i>Йохна В.М.</i> Методичні підходи до побудови системи функціонально-вартісного управління інноваційним розвитком підприємства.....	109
<i>Ковальов А.І.</i> Стратегічні шляхи розвитку регіональної економіки.....	115

<i>Козлова А.І.</i> Рівні стратегій інноваційного розвитку в умовах трансформації економічних відносин.....	119
<i>Королович О.О.</i> Визначення сутності контролінгу в ракурсі функції управління підприємством.....	122
<i>Крикун О.О.</i> Внутрішньоорганізаційний менеджмент підготовки адміністративного службовця.....	126
<i>Кришталь Т.М.</i> Визначення регіональної економіки як соціально-економічної системи.....	130
<i>Лебедев І.В.</i> Соціальний вимір європейської інтеграції і завдання для України.....	133
<i>Лендел М.А., Жулканич О.М.</i> Стан і тенденції розвитку переробної і харчової промисловості регіону.....	137
<i>Лендел М.А.</i> Трансформація і рівень використання земельних ресурсів сільськогосподарських підприємств в процесі аграрної реформи.....	143
<i>Лінський Д.В.</i> Систематизація факторів розвитку рекреаційного регіону для цілей прогнозування (на прикладі АР Крим)	149
<i>Литвиненко Я.В.</i> Фінансова підтримка інноваційної діяльності в Україні та шляхи її удосконалення.....	152
<i>Лойко В.В.</i> Економічна сутність регіону як соціально-економічної системи.....	156
<i>Маковоз О.С.</i> Формування системи корпоративної безпеки підприємства.....	160
<i>Максименко Д.В.</i> Розвиток соціальної інфраструктури АПК.....	164
<i>Маховка В.М.</i> Особливості розвитку туристичної індустрії України.....	167
<i>Мельничук О.І.</i> Особливості маркетингової діяльності аграрних підприємств.....	171
<i>Нагорний Є.І.</i> Маркетингові дослідження рівня і значення новизни інноваційної продукції промислових підприємств... ..	176
<i>Неівестна С.І, Міхальова К.В.</i> Конкурентні переваги альтернативних джерел енергоносіїв в Україні.....	181
<i>Окаряченко Г.П.</i> Методи обчислення енергетичної ефективності.....	185
<i>Пушкар З.М., Павлик С.М.</i> Якісні характеристики керівника та їх вплив на ефективність управління.....	189
<i>Патт В.В.</i> Тенденції та особливості соціально-економічного розвитку Закарпатської області в сучасних умовах.....	193
<i>Пехньо А.М., Ерфан Є.А.</i> Дослідження тенденцій вивозу капіталу в системі міжнародних економічних відносин.....	200
<i>Пинда Р.В.</i> Антикризове регулювання будівельної сфери в Україні.....	204
<i>Полуянова О.І.</i> Порівняльна характеристика капітальних вкладень в Україні і росії за джерелами фінансування інвестицій.....	208
<i>Попова Н.М., Попович В.І.</i> Роль інформаційного забезпечення аналізу доходів банківської установи.....	213
<i>Ребрина Н. Г.</i> Формування системи економічних інструментів українсько-польського екологічного співробітництва.....	216

<i>Реслер М.В., Делеган І. І.</i> Обліково-аналітичне забезпечення: розвиток та формування для потреб менеджменту.....	220
<i>Росоха В. В., Газуда Л. М.</i> Особливості планування в системі маркетингового менеджменту.....	223
<i>Рябченко І.М., Божкова В. В.</i> Проблеми формування цінової стратегії для вітчизняних промислових підприємств.....	233
<i>Сінельник В.В.</i> Впровадження державного нагляду з урахуванням оцінки ризиків на ринку страхування.....	238
<i>Скибун О.Ж.</i> Особливості державного управління та регулювання в сфері телекомунікацій в сучасних умовах.....	242
<i>Скороход І.С.</i> Реалізація екологічних проектів в рамках двосторонньої співпраці України та Польщі.....	245
<i>Соколова Г.</i> Деякі аспекти трансформації економічної культури.....	250
<i>Стадник М.Є.</i> Антропогенні чинники забруднення вод України.....	253
<i>Ткаленко С. І., Пархоменко В.В.</i> Поглиблення співпраці України та ЄС в контексті перспектив розвитку взаємовідносин і євроінтеграції...	257
<i>Товкан М.М.</i> Оцінка ефективності та екологічного ризику при впровадженні досягнень науки і техніки в природоохоронній діяльності на підприємстві.....	262
<i>Товканець С.А.</i> Методологічні аспекти мотиваційного механізму відтворення людського потенціалу.....	267
<i>Томашевська О.Ю.</i> Оцінка вартості водних ресурсів у діяльності суб'єктів господарювання.....	271
<i>Тягунова Н.М., Яловега Н.І., Тягунова З.О.</i> Теоретичне обґрунтування функціонування служби маркетингу у ВНЗ.....	276
<i>Тяжкороб І.В.</i> Передумови формування стратегії розвитку регіону.....	280
<i>Федулова С.О.</i> Сучасні тенденції в управлінні національною економікою: безструктурне управління та регіоналізація....	285
<i>Феєр О.В.</i> Програмно-цільовий метод планування як інструмент ефективного управління підприємством.....	290
<i>Фільо М.М.</i> Фіскальні та соціально-економічні наслідки феномена податкових втрат.....	293
<i>Фомова О.А.</i> Роль та місце інноваційної корпоративної стратегії в діловій стратегії підприємства.....	301
<i>Хаустова К.М.</i> Оцінка інноваційного потенціалу деревообробної промисловості Закарпатської області.....	306
<i>Химинець В.В.</i> Роль транспортних корпорацій у забезпеченні сталого розвитку Карпатського регіону.....	312
<i>Хомин О.Й., Кравчук С.З.</i> Стан безробіття в Україні до Другої Світової Війни.....	319
<i>Шарапа О.М.</i> Соціально-економічна сутність, роль та місце збутової політики в системі аграрної політики держави.....	323
<i>Яснолоб І.О.</i> Перспективи розвитку зовнішньої торгівлі плодовоовочевою продукцією у контексті поглиблення співпраці з ЄС.....	328
SUMMARY	333

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Україна. Кабінет Міністрів України. Постанова. Про затвердження Державної цільової соціально-економічної програми будівництва (придбання) доступного житла на 2010-2017 роки. – № 1249 від 11.11.2009 р. – Інтернет-ресурс Верховної Ради України. – режим доступу: <http://www.zakon2.rada.gov.ua>.
2. Україна. Кабінет Міністрів України. Постанова. Про затвердження Положення про порядок формування і використання коштів фондів підтримки індивідуального житлового будівництва на селі. – № 1211 від 3.08.1998 р.; Україна. Кабінет Міністрів України. Постанова. Про затвердження Державної програми забезпечення молоді житлом на 2002-2012 роки. – № 1390 від 29.07.2002 р. – Інтернет-ресурс Верховної Ради України. – режим доступу: <http://www.zakon2.rada.gov.ua>.
3. Звіт Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» щодо стану молодіжного кредитування за 1 квартал 2012 року : аналітична записка. – Інтернет-ресурс Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – режим доступу: <http://www.minregionbud.gov.ua>.
4. Інтернет-ресурс Львівської обласної державної адміністрації. – режим доступу: <http://www.loda.gov.ua>.

Одержано 19.03.2013 р.

УДК 330.332

Полуянова О.І.

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КАПІТАЛЬНИХ ВКЛАДЕНЬ В УКРАЇНІ І РОСІЇ ЗА ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

Анотація. Залучення коштів в економіку України на сучасному етапі розвитку є одним з найважливіших питань, оскільки це дозволить збільшити конкурентоздатність вітчизняного виробництва, побудувати нові робочі місця, оновити виробничі фонди підприємств різних галузей економіки країни. Проблеми забезпечення сприятливого інвестиційного клімату потребують постійного розгляду, аналізу та вирішення. Проаналізовано тенденції залучення інвестицій, структура та динаміка капітальних вкладень у розрізі джерел фінансування, а також оцінено потоки іноземних інвестицій в Україну та їх склад у порівнянні з Російською Федерацією.

Ключові слова: нефінансові активи, економіка, інвестиції, капітальні вкладення, структура, основний капітал, кошти.

ВСТУП

Постановка проблеми. Інвестиції є невід'ємною частиною сучасної економіки, рушійною силою економічного розвитку будь-якої країни. У структурі інвестицій країни необхідні прямі іноземні інвестиції, які можуть забезпечити потужні структури - комплекси, що використовують в своїй діяльності розвинені міжнародні зв'язки, що мають філії в інших країнах. До таких структур відносять транснаціональні корпорації.

В умовах кризової економіки для вітчизняних підприємств особливо гостро стає питання про фінансування простого і розширеного відтворення. У цьому сенсі залучення іноземних інвестицій в українську економіку є однією з найважливіших завдань.

Аналіз останніх досягнень і публікацій.

Теоретичними аспектами, що стосується інвестиційної діяльності і механізму управління інвестиціями займалися такі вчені, як І. Лукинов, Т.В. Майорова, В.М. Хобга. Питанням інвестиційної привабливості, проблемам залучення інвестицій в економіку України та вивченню її інвестиційного клімату певну увагу приділяли І.А. Бланк, О. Гаврилюк, Л. Гончаренко, Е.Л. Ткаченко. Дослідженню процесів транснаціоналізації та діяльності ТНК присвячено багато праць закордонних та вітчизняних вчених-економістів, серед яких варто виділити Р.Вернона, О.Вільямсона, Дж.Даннінга, К.Коулінга, Д.Лук'яненка, В.Сіденка, С. Якубовського та ін.

Невирішені частини загальної проблеми: що стосується інструментів і механізмів залучення інвестицій і управління процесами інвестування в різних галузях економіки, то належить виконати ще істотний обсяг досліджень, щоб забезпечити науковими і методологічними розробками дані процеси.

© Полуянова Олена Іванівна, к.е.н., доцент кафедри «Економіка і фінанси» Автомобільно-дорожнього інституту ДВНЗ «Донецький національний технічний університет», тел. (099)321-11-79, e-mail: PoluyanovaEI@rambler.ru

У роботі використані методи порівняльного та вертикального аналізу інформації.

Мета роботи: визначити місце України з питання вкладення коштів в нефінансові активи, проаналізувати структуру і динаміку капітальних вкладень за джерелами фінансування порівняно з Російською Федерацією, оцінити потоки прямих іноземних інвестицій в економіку різних держав.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Статистика України у складі інвестицій значну увагу приділяє капітальним інвестиціям у основні засоби – це капітал, вкладений в різні сфери і області

суспільного виробництва. На відміну від фінансових інвестицій, він є реальним багатством і має реальну вартість.

За статистичними даними обсяг капітальних інвестицій в різні галузі економіки України за період 2002 року по 2008 рік включно зростав і склав у фактичних цінах за 2008 рік 272074 млн. грн. Потім, в 2009 році знизився до 192878 млн. грн., а в 2010 році - до 189061 млн. грн.[7, с.198]. Слід зазначити, що зростання інвестиційних вкладень в економіку України має принципове значення для оновлення виробничого потенціалу галузей національної економіки. Структура капітальних інвестицій в Україні приведена в табл. 1.

Таблиця 1. Структура капітальних інвестицій в Україні, в % [7, с. 198]

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Усього	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1. Інвестиції в матеріальні активи, у тому числі:									
а) інвестиції у основний капітал, з них	79,8	85,2	84,8	83,7	84,1	84,6	85,7	78,7	79,7
капітальне будівництво	44,7	47,6	46,9	45,5	48,0	49,2	49,5	41,5	44,2
машини, обладнання та транспортні засоби	35,1	37,6	37,9	38,2	36,1	35,4	36,2	33,9	32,5
б) земля								0,8	0,3
в) існуючі будівлі та споруди								3,4	2,6
г) нові будівлі, споруди, об'єкти								1,6	1,5
д) довгострокові біологічні активи тваринництва	0,9	0,8	0,5	0,5	0,4	0,3	0,3	0,5	0,5
е) інші необоротні матеріальні активи	1,5	1,6	2,0	2,6	1,7	1,6	1,6	2,1	2,0
ж) капітальний ремонт	8,7	10,0	10,3	10,4	10,7	10,6	10,1	9,8	9,7
2. Інвестиції у нематеріальні активи	9,1	2,4	2,4	2,8	3,1	2,9	2,3	3,1	3,7

Дані табл.1 свідчать, що основну частку в структурі інвестицій займають інвестиції у основний капітал. Вони коливатимуться за період з 2002 по 2010рр. від 78,7% до 85,7%.

У російських виданнях частіше використовується поняття «нефінансові активи» в структурі інвестицій. За визначенням Боруха В.О. «Нефінансові активи - це об'єкти, які дозволяють їх власникам отримувати економічні винагороди в результаті їх використання в економічній діяльності або в результаті зберігання їх як запасу вартості». [1, с.128-129]. Нефінансові активи класифікують на вироблені та невироблені. Вироблені нефінансові активи згідно з системою національних рахунків

виникають в результаті процесу виробництва і включають основний капітал, запаси матеріальних оборотних коштів та цінності. Невироблені нефінансові активи включають активи, які не є результатом виробництва і складаються з природних ресурсів (земля, надра, водні ресурси, корисні копалини та інше).

Розглянемо структуру інвестицій в нефінансові активи в Російській Федерації (табл.2) і порівняємо з аналогічними показниками в Україні. З табл.2 видно, що для Росії інвестиції в нефінансові активи практично на 100 відсотків складаються з інвестицій в основний капітал.

Таблиця 2. Структура інвестицій в нефінансові активи в Російській Федерації, у відсотках (приводиться на підставі [8])

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Інвестиції в нефінансові активи - всього	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
з них: інвестиції в основний капітал	99,1	98,6	98,9	99,1	98,2	98,7	98,8	98,7	98,8	98,7
інвестиції в нематеріальні активи	0,7	0,5	0,5	0,4	0,8	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4
інвестиції в інші нефінансові активи	0,2	0,9	0,6	0,5	0,7	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5
витрати на науково-дослідні, дослідно-конструкторські і технологічні роботи					0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4

Порівняння даних наведених таблиць дозволяє констатувати, що інвестиції в основний капітал в Україні навіть в структурі інвестицій лише в

матеріальні активи займають питому вагу на 10-20% менше, ніж в Російській Федерації.

Структура інвестицій в основний капітал в

Росії за період з 2001-2010рр. за джерелами фінансування наведена у табл. 3. Дані табл. 3 показують, що власні кошти підприємств забезпечують 40-50% потреб в інвестиціях. Остання частина фінансується за рахунок різних позикових і

залучених коштів, до яких відносяться: банківські кредити, бюджетні кошти, кошти позабюджетних фондів, кошти, отримані від вищестоящої організації і пайової участі.

Таблиця 3. Структура інвестицій в основний капітал в Російській Федерації за джерелами фінансування [2]

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Інвестиції в основний капітал - всього	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
у тому числі за джерелами фінансування:										
власні кошти	49,4	45,0	45,2	45,4	44,5	42,1	40,4	39,5	37,1	41,0
прибуток, що залишається у розпорядженні організації (фонд накопичення)	24,0	19,1	17,8	19,2	20,3	19,9	19,4	18,4	16,0	17,1
амортизація	18,5	21,9	24,2	22,8	20,9	19,2	17,6	17,3	18,2	20,5
залучені кошти	50,6	55,0	54,8	54,6	55,5	57,9	59,6	60,5	62,9	59,0
з них:										
кредити банків	4,4	5,9	6,4	7,9	8,1	9,5	10,4	11,8	10,3	9,0
у тому числі кредити іноземних банків	0,9	0,9	1,2	1,1	1,0	1,6	1,7	3,0	3,2	2,3
позикові засоби інших організацій	4,9	6,5	6,8	7,3	5,9	6,0	7,1	6,2	7,4	6,1
бюджетні кошти	20,4	19,9	19,6	17,8	20,4	20,2	21,5	20,9	21,9	19,5
у тому числі:										
кошти федерального бюджету	5,8	6,1	6,7	5,3	7,0	7,0	8,3	8,0	11,5	10,0
кошти бюджетів суб'єктів Федерації	12,5	12,2	12,1	11,6	12,3	11,7	11,7	11,3	9,2	8,2
кошти позабюджетних фондів	2,6	2,4	0,9	0,8	0,5	0,5	0,5	0,4	0,3	0,3
інші	18,3	20,3	21,1	20,8	20,6	21,7	20,1	21,2	23,0	24,1
у тому числі:										
кошти вищестоящих організацій		11,6	13,0	12,7	10,6	12,5	11,3	13,8	15,9	17,5
кошти, отримані від пайової участі на будівництво (організації і населення)		4,0	3,3	3,8	3,8	3,8	3,7	3,5	2,6	2,2
у тому числі кошти населення						1,3	1,5	1,9	1,3	1,2
кошти від випуску корпоративних облігацій		0,1	0,2	0,2	0,3	0,04	0,1	0,1	0,1	0,01
кошти від емісії акцій	0,1	0,3	0,3	0,2	3,1	2,3	1,8	0,8	1,0	1,1

Аналогічні дані по Україні свідчать про те, що власні кошти підприємств в структурі інвестицій складають 60-70 відсотків. Капітальні інвестиції за

джерелами фінансування в Україні наведені у табл.4.

Таблиця 4. Капітальні інвестиції за джерелами фінансування в Україні, в % [7, с.199].

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Усього:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
у тому числі за рахунок									
коштів державного бюджету	4,5	6,9	11,2	6,1	6,5	6,8	5,7	4,3	5,8
коштів місцевих бюджетів	3,5	4,3	4,7	4,2	4,5	4,2	4,6	3,1	3,4
власних коштів підприємств та організацій	70,9	64,0	63,3	59,4	59,8	58,6	59,3	66,1	60,8

кредитів банків та інших позик	4,4	7,7	7,1	14,1	14,3	15,2	15,8	13,3	12,3
коштів іноземних інвесторів	4,8	5,0	3,2	4,9	3,4	3,3	3,0	4,2	2,1
коштів населення на будівництво власних квартир					4,7	4,4	3,4	2,5	2,5
коштів населення на індивідуальне житлове будівництво	3,4	3,0	2,9	2,8	3,4	3,8	4,3	2,8	8,6
інших джерел фінансування	8,5	9,1	7,6	8,5	3,4	3,7	3,9	3,7	4,5

Дослідження показали [9, с.21], що в країнах, що розвиваються, і країнах з перехідною економікою до теперішнього часу внутрішні інвестиційні ресурси переважали і продовжують домінувати над зовнішніми, у якості яких виступають прямі іноземні інвестиції (ПІІ).

Мало того, ряд дослідників вважає, що подібна ситуація в досяжній перспективі збережеться: «сравнение потенциала разных источников инвестиций показывает, что собственные средства предприятий останутся в ближайшей и среднесрочной перспективе основным источником инвестиций для реального сектора российской экономики. По-настоящему серьезных альтернатив им пока не существует. Вместе с тем при правильной экономической политике заметную помощь в инвестировании могут оказать ПИИ» [6, с. 42].

Українське законодавство дає наступне визначення цьому поняттю, «пряма інвестиція - це інвестиція, що передбачає довгострокові взаємовідносини, які відображають тривалу

зацікавленість іноземного інвестора у резидентському підприємстві в економіці іншої країни.

Пряме інвестування передбачає суттєвий вплив інвестора-нерезидента на управління підприємством-резидентом з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту» [4, с. 66].

Структура іноземних інвестицій по типах в економіку Російської Федерації в динаміці за 2001-2010рр. наведена у табл. 5. Дані табл. 5 підтверджують, що в структурі іноземних інвестицій прямі складають незначну частину. До кінця вказаного періоду виникла тенденція до їх зниження. Якщо в 2001 році ПІІ склали майже 30% в структурі всіх іноземних інвестицій, то в 2009 році цей показник знизився і склав менше 20%. А в 2010 році ледве перевищує 12%. Істотну частину займають інші інвестиції, а саме інші кредити. За досліджуваний період вони щорік складали більше половини всіх іноземних інвестицій (інколи – значно), а в 2010 році досягли майже 70%.

Таблиця 5. Структура вступу іноземних інвестицій по типах в економіку Російської Федерації (приводиться по [3]) (у % до підсумку)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Іноземні інвестиції – всього	100	100	100	100	100	100	100	100	100
прямі інвестиції	27,9	20,2	22,8	23,3	24,4	24,8	23,0	26,0	19,4
внески в капітал	8,9	8,6	7,5	18,0	19,3	15,9	12,2	15,3	9,8
кредити, отримані від зарубіжних співвласників організацій	14,8	6,6	7,1	4,2	4	7,1	9,7	9,4	7,8
інші прямі інвестиції	4,2	5,0	8,2	1,1	1,1	1,8	1,1	1,3	1,8
портфельні інвестиції	3,2	2,4	1,4	0,8	0,8	5,8	3,5	1,4	1,1
акції і паї	2,3	1,4	1,2	0,7	0,6	5,2	3,4	1,1	0,5
боргові коштовні папери	0,8	0,7	0,1	0,1	0,2	0,6	0,1	0,3	0,6
інші інвестиції	68,9	77,4	75,8	75,9	74,8	69,4	73,5	72,6	79,5
торгівельні кредити	12,9	11,3	10,0	9,5	11,2	16,8	11,6	15,6	17,0
інші кредити	55,4	65,4	64,7	65,2	62,9	51,6	61,0	55,8	62,0
інше	0,6	0,7	1,1	1,2	0,7	1,0	0,9	1,2	0,5

В Україні за даними статистичної звітності: «обсяг прямих іноземних інвестицій у Україні на 1 січня 2010 року становив 40,0 млрд. дол. США і збільшився порівняно з обсягами на 1 січня 1996 року в 44,6 рази та склав 873 дол. на одну особу» [4, с.4]. «Обсяг прямих іноземних інвестицій в Україні на 1 січня 2011 року становив 44,7 млрд. дол. США і збільшився порівняно з обсягами на 1 січня 1996 року в 49,9 рази та склав 979 дол. на одну особу» [5, с.4].

Дані статистичної звітності свідчать, що «кількість країн світу, які інвестують економіку

України, на 1 січня 1996 року становила 94 країни, на початок 2010 року -125». З точки зору розширення переліку країн-інвесторів за 2010 рік картина змін не зазнала. За станом на 1 січня 2010 року «найбільші обсяги прямих інвестицій надійшли від нерезидентів із 10 країн: Кіпру, Німеччині, Нідерландів, Російської Федерації, Австрії, Сполученого Королівства, Франції, США, Британських Віргінських Островів та Швеції, яким належить понад 81% загального обсягу прямих інвестицій у економіці України. Порівняно з 1996 роком із десятки найбільших країн-інвесторів

Україні вибули Швейцарія Ірландія, Бельгія та Польща, поступившись Швеції, Британським Віргінським Островам, Австрії та Франції»[4, с.4].

Таким чином, в Україні є незначна тенденція до збільшення залучення ПІІ, проте українська економіка страждає від нехватки коштів. Тому, на нашу думку, факторами, які впливають на це, є низький рівень державних послуг в питаннях транспорту, охорони здоров'я, експлуатації доріг; недосконале та напружене податкове законодавство, корумпованість судової системи, непрофесійність персоналу, і як наслідок, недостатня продуктивність праці.

ВИСНОВКИ

Порівняно з Російською Федерацією інвестиції в основний капітал в структурі інвестицій України займають значно меншу питому вагу.

Власні кошти підприємств забезпечують потребу в інвестиціях в Російській Федерації на 40-50%. В Україні вони займають в структурі інвестицій 60-70 відсотків.

У складі надходжень іноземних інвестицій в економіку Російської Федерації прямі складають незначну частину. Істотну їх частину займають кредити.

В Україні ж вхідний потік ПІІ в 2001 році складав лише 0,096% від світового рівня або 0,198% від європейського. За десятиліття намітилися позитивні зміни, і в 2010 році ці показники склали відповідно 0,522 і 2,074%, що також неприпустимо мало. Таким чином, Україні належить прикласти немало зусиль в конкурентній боротьбі з найближчими сусідами для поліпшення структури джерел фінансування інвестицій.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Борух В.О. Економічна статистика:[навчальний посібник] / В.О. Борух, Р.В. Алякмін. – К.: Ліра-К, 2006. – 318 с.
2. Инвестиции в основной капитал в Российской Федерации по источникам финансирования. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.gks.ru/free_doc/new_site/business/invest/Inv-if.xls
3. Иностранные инвестиции в Российскую Федерацию. Структура поступления иностранных инвестиций по типам. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.gks.ru/free_doc/new_site/business/invest/in_inv2.htm
4. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності: [статистичний збірник]. – К.: Державний комітет статистики України, 2010. – 58 с. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/druk/katalog/invest/IZD.zip>
5. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності: [статистичний збірник]. – К.: Державний комітет статистики України, 2011. – 62 с. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/druk/katalog/invest/IZD2010.zip>
6. Политика привлечения прямых иностранных инвестиций в российскую экономику / А.Г. Аверкин, А.З. Астапович, С.А. Афонцев, Р.Баррелл и др. - М.: ТЕИС, 2001. - 479 с.
7. Статистичний щорічник України за 2010 рік / Державна служба статистики України. - К.: ТОВ «Август Трейд», 2011. – 559 с.
8. Структура инвестиций в нефинансовые активы. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gks.ru/free_doc/new_site/business/invest/Nefin.xls
9. World Investment Report 2011. Non-equity modes of international production and development. - New York and Geneva: United Nations Conference On Trade And Development, 2011. – 251 pp. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unctad-docs.org/files/UNCTAD-WIR2011-Full-en.pdf>

Одержано 18.02.2013 р.

SUMMARY

Almashiy Y.I. Modeling complex performance tourist enterprises organizational and legal form. Author states that in improving the financial condition of enterprises tourism region plays through a correlation and regression analysis, which will receive a higher amount of net profit that it can direct the expansion of investment and innovation. Modeling complex efficiency tourist enterprises conducted by the author on the example of the basic legal forms of tourism in the Carpathian region. **Number of citations** - 5; Ukrainian language. **Keywords:** tourism enterprise, efficiency, financial stability, net profit, correlation and regression analysis, the regression equation.

Nyzhnyk V.M., Antoniuk P.P. The prerequisites valuation of the khmelnytsky region industrial enterprises social security level formation. There were proved in the article the necessity of definition and regulation of social security level, considered the factors, which make an influence on its degree on the level of industry branch and the branch's enterprises' condition. There was researched the condition in the view of prerequisites valuation, which can influence on the level of social security of an enterprise. There was defined the main criteria and researched their dynamics as the result of social security influence. Also, there was defined the main directions of the research of the social security condition on the level of the industrial enterprises. **Keywords:** social security, sales structure, minimum wage, subsistence, labor structure, unprofitable enterprises share.

Artyukhina Marina., Krutogorskiy Yaroslav. Research of the labor potential quality in the educational sector. The development of education industry as innovative and competitive, determines the change of the formation and use of labor potential. The article analyzes the approaches to the quality of the labor potential organizations. It is proved that the indicators of the labor potential quality in the educational sector include the following: academic potential, academic or intellectual capacity, physical capacity and social potential of man. The authors propose a conceptual model of the quality labor potential of the educational sector. The article also contains the elements of research the quality parameters of changes the labor potential at schools in Slavyansk and Slavyansk district. **Keywords:** quality, labor potential, sphere of education, educational institution, scientific and pedagogical staff.

Baldghi M.D., Scientific support modernization of food processing Odessa region. Article considers the problems of the food industry. The article outlined the possibility of upgrading the industry, according to the current requirements of society. The preconditions for modernization of food industry. Priority directions of modernization of food processing industries. Recent

based on the dramatic changes in the organizational and economic processes. The complex of administrative actions, including the development strategy, general and administrative changes and manages technical and technological upgrading. Analyzed the principles of modernization food Odessa area. **Keywords:** modernization, food industry, priorities, organizational and economic mechanism (process) management modernization, enterprise development strategy, Odessa region.

Bozhkova V.V., Timokhina Ya.O.. The theoretical approaches to the classification of marketing communication tools. The article examines approaches to the classification of marketing communication tools, generalized classification tools to promote, was compared the possibility of using non-traditional marketing communication tools and different types of word of mouth in industrial activities, suggested criteria for determining ATL-, BTL-and TTL-communications, as well as generalized classification of marketing communication tools by types. **Keywords:** classification, tools, marketing communications, ATL, BTL, TTL.

Bochko Alexander, Bochko Elena. Reproduction of land resources of carpathian region. In the article the process of reproduction land Carpathian region, demonstrated the need for a planning system. The author reveals the main objectives of land reform, the implementation of which, in his opinion, will lead to greater efficiency play land. **Keywords:** land resources, restoration, land reform, agricultural policy, state.

Burdenko I.M. Transparency and its impact on market development of derivative financial instruments of Ukraine. The paper gives understanding of the need transparency for the effective functioning of the derivatives market. The author has formalized the current state of transparency in the Ukrainian derivatives market and the analysis of the causes and consequences of low levels of disclosure system of information. This study allowed proposing specific actions to improve transparency of derivatives market. **Keywords:** transparency of derivatives market, derivatives market, disclosure system of information, professional organizers trading on the exchange.

Vysochan Oleg, Seniv Olena. Disposition of the financial and tax accounting marketing activities in the company management system. The place for accountancy marketing activities of the enterprise management system investigated. The classification of objects of marketing activities for accounting and control proposed. The list of features and filling documents confirming relationship marketing expenses from business activities of the enterprise defined. The peculiarities of calculating income tax in

the implementation of marketing activities with regard to the requirements of the Tax Code of Ukraine in comparison to the Law of Ukraine "Corporate Income Tax" set. **Keywords:** advertising, marketing, the cost of marketing activities, marketing, accounting objects of marketing activities.

Galeshchuk Svitlana. Investigation of foreign currency operations accounting reforming in the light of currency relations development in the independent Ukraine. Main periods of currency relations forming during the time of independence of Ukraine are considered. It was determined by Ukrainian economic development, creating and improvement of domestic legal field, level of economic dollarization and devaluation expectation of economic agents. Reforming of the methodic of the foreign currency operations was in parallel with taking into consideration creation of the domestic accounting standards, financial statement improvement and international standards of financial reporting integration. **Keywords:** currency market, currency relations, foreign-currency transactions accounting, accounting standards, exchange rate.

Golobrodska Natalia. Formation of investment strategy of winemaking enterprises. In the article the concept of forming an investment strategy in the aspect of winemaking enterprises. The process of developing the investment strategy is the most important part of the overall system of strategic choice of the enterprise. When formulating the strategy defined dominant factors internal and external environment. Formed main factors that have the greatest impact on the activities winemaking enterprises. **Keywords:** strategy, investment, investment strategy, winemaking enterprises.

Golub Sylvia. Current status and prospects for building industry of transcarpathia in the context construction sector ukraine. The article explores the current state of the construction industry the Transcarpathian region and Ukraine. The main trends in the construction industry. The dynamics and prospects of the construction companies in a number of economic indicators. A comparison of the rate of construction in the region and Ukraine. A priority directions of development of domestic construction companies. Theoretical, methodological and practical problems production of building materials. **Keywords:** building materials, construction industry, the outlook for the industry, construction work, building complex, construction work, the index volume of construction works, commissioning housing.

Gorlachuk M.A. Functioning and adjusting of agrarian market of european union: from price support to modulation. In the article foreign experience of functioning and adjusting of agrarian market of most world exporters of agricultural produce is considered. Theoretical and practical principles of mechanism of adjusting of agrarian

market from positions of system approach is researched, which includes adjusting of prices, profits of producers, providing of steady development of rural territories. **Keywords:** agrarian market, functioning of market, market adjusting, strategy of development, price mechanism, prices, production of agricultural goods, lines of payment, general agrarian policy.

Gotra Victoria. Strategic directions for rural development. In the article the current status and problems of rural development in Ukraine, but also identified the major factors influencing the formation and utilization of productive and social potential of the Ukrainian village in terms of market transformation. Analysis of demographic, economic and institutional aspects of any rural Ukraine. The experience to stimulate rural development, and outlines the main directions of state policy to solve the existing problems. Suggestions for state and local governments. **Keywords:** rural areas, rural development, the potential of agriculture, rural development strategies, diversification of the rural economy.

Hotko N.M. Modern trends in agricultural production in the operation of rural territories. Current trends and characteristics manufacture of food products in different types of agricultural enterprises Transcarpathian region analyzed in the article. **KEYWORDS:** farming, different types of agricultural enterprises, rural areas.

Davydova Tetyana. The importance of investment activity for more effective competitiveness of the rail transportation system. The present study contains an analysis of investment volumes forecast for the rail transportation system such as company funds, state and local budgets, and investments. The priority directions of investment activity have been studied. The investment financing sources, alternative to state ones, have been defined. The importance of investment activity for more effective competitiveness of the rail transportation system in Ukraine and its affiliating with international transportation systems has been reasoned. **Keywords:** rail transport, joint-stock company, financing, investment, state investments, private investments.

Dudar V. Price policy as a factor of economic interest entities in agricultural sector. The essence of modern pricing and pricing in the market agrifood products, the level of price competitiveness of Ukrainian agro-food products in the world market, the ways of improving the pricing policy as an important factor in the economic interest of management in the agricultural sector of Ukraine. **Keywords:** pricing, pricing, pricing, agrifood market, production costs, price competitiveness, economic relations, market conditions.

Dunska A.R. Forming of the innovative mechanism of the enterprise in the information society and

knowledge economy. The current stage of development of a society is determined by the growing role of knowledge as a source of development and enhancing the competitiveness of national economies and individual companies. Informatization of society requires enterprises to seek new means of development that take into account these trends. In the article was investigated the features of the knowledge economy, was defined of measuring the level of development of the knowledge economy within the world economy, and was evaluated the level of development of the knowledge economy in Ukraine. The author proposed to form an innovative mechanism of enterprises to enhance their innovation activities, to active involvement in the structure of the global economy and information society. Was defined the character of action of the innovation mechanism of enterprises in the knowledge economy. **Keywords:** knowledge economy, innovation mechanism of the enterprise, information society.

Yepifanova I.Y. The venture capital in system of financial maintenance of innovative activity. The essence of the venture capital is considered in article and defined that the venture capital as a matter of fact is a combination of financial and intellectual resources which allows, despite a high risk level in case of effective realization of innovative activity, to receive a high profit level. The status of venture financing in Ukraine is considered and revealed, that for today the majority of domestic venture funds do not carry out the direct purpose. Offers for growth of volumes of venture financing that will allow to improve financial maintenance of innovative activity are generated. **Keywords:** financial maintenance, innovative activity, the venture capital, venture financing, integration.

Iershova N.Y. Ict support for the adoption of managerial decisions of economic agents. Problems of quality management systems of enterprises stipulate the necessity of improving the system of information and communication ensuring of acceptance of administrative decisions of economic agents. The basis of the methodological approach to the system of the information and communication ensuring of acceptance of administrative decisions are synthesized principles of systematic, structured, hierarchical and reflexive approaches. Model of quality improvement of the accounting information with the help of a process-based approach and the structural-functional model of information and communication ensuring of acceptance of administrative decisions on the basis of the approach are proposed. **Keywords.** Communication, information, information-communication security, decision-making, business processes, account information, process approach, a map of the route.

Ignatyshyn M., Ignatyshyn M., Tomey L. Functional role of current capital in the ordinary activities of an enterprise. The current capital

according to the degree of risk of capital investing which is the important problem for financial analyst to manage liquidity effectively; prevent the increase of assets' share with the high and middle level of risk; control the rational use of current capital has been grouped in the article. **Key words:** current capital, monetary means, working capital.

Yokhna Vitaliy. Methodological approaches to construction of the system of functional-expensive management of enterprises innovative development. The necessity of improvement of innovative development of industrial enterprises is actualized. The role of functional strategies in innovative development goals achievement is revealed. The connection between innovative development goals and enterprises market value growth is underlined. On the basis of information above the hypothesis about expediency of usage of functional-expensive approach in enterprises innovative development management is formed. It is stated, that methodological basis of such approach can be merging of functional-expensive analysis with Value Basic Management concept. **Keywords:** innovative development, functional strategies, functional-expensive analysis, market value of an enterprise, functional-expensive approach.

Kovalyov A.I. Strategic ways of regional economy, The article deals with scientific approaches to the selection of strategic priorities. And reasonably forming guidelines for regional economic policy. Presented methodical principles structuring the economy. Considered design dominant strategy of socio-economic development; indicated its basic structural units. On the example of Odessa given the structure of socio-economic development and establish the mechanisms of its formation. Separation target priorities and the implementation strategy. Outlined key priority investment projects leverage socio-economic development of the city. These recommendations for further research to establish social and economic development programs in the reserved area of the city and develop appropriate strategies for other cities of Odessa region. **Keywords:** strategic path of development, regional economics, the strategy of socio-economic development, mechanisms of strategy, target Preferred, Odessa city.

Kozlova Anna. Level of innovative strategies for under transformation of economic relations. The paper is examines the main characteristics of a strategy of innovative development in the internationalization process of economic relations. The level of development strategies is analyzed in international business. Given the authors' definition of new categories and evaluated prediction method of transforming one option strategy to another with minimal loss of time and money. Levels of strategy innovation development, strategy of innovative development of micro, meso strategy of innovative development, macro strategy of innovative

development, mega strategy of innovative development.

Korolovych O.O. The essence of the controlling in the perspective of enterprise management. The paper considers controlling – a modern conception of enterprise management which coordinates and integrates processes of planning, regulation and control. The relevance and necessity of controlling introduction have been proved. The notion of management and its functions have been considered. In the paper the concept, purposes, tasks and functions of controlling have been characterized.

Keywords. The controlling, a management function, entire enterprise.

Krikun O. Internal organizational management of administrative staff training. The article deals with the requirements to administrative and managerial staff (administrative officer) that determine the style of his work. Using general scientific and specific methods the essence of in-house management is summarized and the tasks of the management system in the organization at various levels of hierarchy are outlined. It has been established that administrative skills contribute to effective leadership in business management, personnel management and self-government. **Keywords:** management, in-house management, organization, employee, competence, administration.

Krushtal T.M Determination of the regional economy as a socio-economic system. In the article the conceptual content of the terms "region", "regional economy" according to modern socio-economic challenges. Illustrative presents fundamental components based on regional division of the country and characterized by copyright an idea about the subject of the regional economy in modern transformational change. The specification of the implementation of the reproductive process in the region as a way of establishing social and economic stability. **Keywords:** Region, regional economy, socio-economic system, regional division, reproduction process characteristics.

Lebedyev Igor. Social dimension of european integration and challenges for ukraine. The article deals with the conceptual framework of social model of the European Union, its contents and results of application. The attention is paid to significant differences in the levels of socio-economic development of the member states, which are stored in terms of European integration. The analysis of the social consequences of contemporary global economic crisis was made. The efforts of the international community to overcome the anti-social model of globalization and European integration and problematic issue of adaptation of Ukraine to the European social standards are shown. **Keywords:** European social model, social economy, the welfare state, European integration, the global economic crisis, the neoliberal doctrine, the concept of

sustainable development, corporate social responsibility.

Lendel M., Zhulkanych O. Present state and prospects of development of food industry enterprises in the region. The given article is devoted to the problems of functioning of food industry enterprises in Transcarpathia. The structure of the sold products is considered. The main prospects of activity of reprocessing industry enterprises are analysed. **Keywords:** reprocessing enterprises, structure of the sold products, prospects of activity.

Lendyel M. Transformation and level of land resources use of agricultural enterprises in the process of agrarian reform. The article analyzes the principles of transformation of land resources in the region, the level of their use in the process of agrarian reform. Among others, the completion of land reform issues. **Keywords:** land resources, transformation and utilization rate, agricultural enterprises, agricultural reform.

Linsky D.V. Systematization factors of recreational area for the purpose of forecasting (for example ARC). In the article the features of systematic factors in the development of recreation in the region and identify specific factors that influence the effectiveness of the particular area. **Keywords:** ordering, criteria development, factors of development, the force of impact factors, the levels of the factors that influence the strength of factors, both positive and negative effects of factors interrelated factors of regional development.

Lytvynenko Y.V. Financial support of innovative activity of ukraine and the ways of its improving. The further economy development of Ukraine is connected not only with the close integration between different countries and entrepreneurs but also with implementation into the practice the activity of the newest scientific and technological progress, the newest technologies. The main attention in this issue has to be paid on the development of innovation activity which also is the important reason for increasing the competitiveness of entrepreneur and products. The question of entity and characteristic of innovative policy of the state which is added, features of its organization in Ukraine, the sources of financing of this activity, the directions of improving and perfection in the current conditions of the economic development are considered in this article. **Keywords:** Innovations, development of innovative activity, costs for innovative activity, direction of costs, sources of financing of innovative activity.

Loyko V.V. Economic essence of region as social and economic system. In article generalisation of existing approaches to definition of the term "region" is spent, investigated economic essence of region as social and economic system. **Keywords:** region, essence, social and economic system

Makovoz O.S., Formation of corporate security enterprise. In the article grounded a necessity of introduction of the system of corporate safety is on enterprises. Methods and mechanisms of forming of corporate safety, are considered on the enterprises of Ukraine. On the basis of analysis of features of existent threats corporate safety of domestic enterprises, directions of providing of corporate safety of enterprise are offered and practical recommendations are developed in relation to the legislative adjusting of the effective functioning of corporate institutes in Ukraine. **Keywords:** globalization, economic security, corporation, corporate safety.

Maksymenko D.V. The development of social infrastructure in agriculture. The formation of market relations in the agricultural sector contributed to exacerbate conflicts and reduce the quality and standard of living of the rural population. The development of social infrastructure in agriculture contributes to sustainable rural development, improving the quality and living standards, the use of tools to support economic activity in rural areas. In this regard, the need for updated development of social infrastructure in rural areas, taking into account the trends of transformation processes in agriculture and the development of strategic approaches to the integration of functional units in a single system management. **Keywords:** agriculture, social infrastructure, marketing management, management decisions

Makhovka Viktoria. Features of the development of tourism industry in Ukraine. The article deals with the peculiarities of tourism industry of Ukraine. The essence of the concept of «tourism industry» and analyze its main components, the factors that influence the development of tourism. The analysis of statistical data on the current status of tourism Ukraine, the main problems of the industry as a whole and of tourism enterprises in particular. On the example of international experience proved the feasibility and necessity of the development of domestic tourism as one of the most profitable sectors of the national economy/ **Keywords:** tourism, tourist service, tourism industry, tourist flow, business tourism industry.

Melnychuk Oksana. Features of the marketing activities of agricultural enterprises. In the article grounded necessity of using on the complex of marketing instruments for activity of subjects of agrarian business in the conditions of market. Operating of agrarian enterprises conditions are analysed. Found out factors which hinder distribution of marketing activity of agrarian enterprises. The specific features of marketing activity of domestic enterprises of agrarian the sector of economy are found out and his features which are related to the specific of agricultural production, on the modern stage of development of economy of our country. Directions of improvement of marketing activity of

agricultural enterprises are determined. **Keywords:** agrarian marketing, marketing activity, agrarian sector, economy, enterprise, sale, agricultural produce, market, user, management.

Nagornyy E.I. Marketing research level and novelty value innovative products industrial enterprises. The article deals with the need for systematic market research level and value as created innovative products and products for a long time is in the market. Their application to assess the chances of success of new products on the market, and identify the time when the existing products on the market will need to upgrade or replace a new one. The study reviewed existing approaches to the calculation of novelty products, and suggested the author's methodical approach to its definition, based on the definition of a collection of properties, innovative products that characterize the radical change relative to its market counterpart. Besides an approach to predict the need for modernization of existing products market. The presented approach is based on economic-mathematical, comparative and factor analysis method and expert evaluations. **Keywords:** innovation, market research, market failure, innovation and new products, modernization, competitiveness.

Neizvestna S.I., Mikhaliova K.V. Competitive advantages of alternative energy resources in Ukraine. Renewable energy sources (RES) are considered in the world. The energy potential of biomass is analysed in Ukraine. The indicators of renewable energy in the world and the types of alternative and renewable energy sources in Ukraine in conversion to reference fuel are presented. The production of electricity of RES is considered in Ukraine according to the Energy Strategy of Ukraine until 2030. The possibilities of reducing the consumption of natural gas are presented in the production of thermal energy in Ukraine. **Keywords:** energy, fuel types, alternative fuel types, renewable energy sources, Energy Strategy of Ukraine until 2030.

Okaryachenko Ann. Method of calculating the energy efficiency. The issue of energy conservation and energy efficiency in recent years, bought Ukraine's strategic importance. Rise in energy makes pay maximum attention to energy savings, the use of alternative energy sources, new technologies. Calculation of energy is the part of technique that helps solve one of the most pressing problems in the world today - the problem of rational use the energy resources. Thought the article studies the overall energy efficiency of Ukraine and practices calculation methods of energy efficiency. **Keywords:** Methods, energy analysis, energy resources energy consumption.

Pushkar Z.M., Pavlik S.M. Quality descriptions of leader and their influence are on efficiency of management. Investigated the personal qualities that

should have the head, character traits, organizational skills for innovation, creative thinking. Reveals the challenges posed in front of him, and especially the relationship between psychological qualities and effectiveness of its management. Developed the model of effective leader. **Keywords:** manager, organization, personal qualities, traits, abilities, social and organizational efficiency, management activities, effective management.

Papp V. Tendencies and features of socio-economic development of the Transcarpathian region are in modern terms. Methodological principles and grounded basic directions of increase of efficiency of socio-economic development of region are developed on the basis of rationalization of the use of him resource potential. Certainly factors which determine firmness of functioning of regional reproductive process provide balans of his staples, and also efficiency of functioning of regional economy, improvement of life of population. The estimation of scales and structure of production potential of region is carried out, certainly directions structurally dynamic changes on the basis of activation of innovative and investment and enterprise activity. Certainly strategic directions of social and economic development of region. **Key words:** region, potential, socio-economic development, structure of economy, territorial system, financial resources of region, investment activity.

Pekhno A. M. Erphan Eva. The research of the tendencies of export of capital in the system of international economic relation. he essence, content and factors of the international export of capital are generalized in the offered article. The content of tendencies, which were formed in the system of the international export of capital, is explored. **Keywords:** Export of capital, international economic relations, the tendencies of an international capital flows, foreign investments

Pynda R.V. Anti-crisis management in the building industry of Ukraine. Operation and development of building enterprises in the regions of Ukraine hinder imperfect institutional environment sector, redundancy state control, imperfections and gaps in national legislation, lack of government support. The article summarizes the negative effects of insufficient effective regulation of the construction sector in Ukraine. **Keywords:** construction industry, anti-crisis program, an institutional, state control, the development of industry.

Poluyanova O.I. Comparative description of capital investments is in Ukraine and Russia on sourcings investments. Resume. Bringing in of money in the economy of Ukraine on the modern stage of development is one of major questions, as it will allow to increase the competitiveness of domestic production, build new workplaces, renew the production funds of enterprises of different industries

of economy of country. The problems of providing of favourable investment climate need permanent consideration, analysis and decision. The tendencies of bringing in of investments are analysed, structure and dynamics of capital investments in the cut of sourcings, and also the streams of foreign investments are appraised to Ukraine and their composition in comparing to Russian Federation. **Keywords:** unfinancial assets, economy, investments, capital investments, structure, fixed assets, money.

Popova N.M., Popovich V.I. The article examines the main types of analysis bank income accordance with the objectives of the meeting, measures for information gathering and ways of its processed. Special attention is paid to the information sources of income of the bank. In turn, the place of analytical service in the analysis of banking institutions are allocated. **Keywords:** analysis of the bank income, bank statements, information collection, information processing, information-analytical department.

Rebryna N. H The forming of the system of economical instruments Ukrainian-Polish collaboration in the ecological sphere. The necessity of improvement of economic management of Ukrainian-Polish ecological collaboration is grounded in the article. The mechanism of economic stimulation of ecological activity of subjects of management in boundary regions is determined. Attention is accented on the basic economic instruments of ecological policy of Ukraine and Poland. It is well-proven that a concordance of the system of economic instruments is foreground job in an Ukrainian-Polish collaboration. **Keywords:** economic instruments, ecological collaboration, economic motivation, bilateral collaboration, economic regulation, ecologically safe development of boundary region.

Resler M.V ., Delegan Iryna. The accounting and analytical maintenance. Its development and formation for management needs. In this article were researched such concepts as accounting and analytical maintenance and its development for management needs. The basic functions and stages of formation of accounting and analytical maintenance were described and researched the benefits of automating this process in the company. **Keywords:** accounting and analytical maintenance, account information, stages of development, automation.

Rosokha V.V., Gazuda L.M. Peculiarities of planning in system of the marketing management. Basic principles of forming the strategy and peculiarities of elaborating the strategically, tactical, operative and non-mandatory planning are reflected in their correlation and interdependence. The place of the marketing planning in the corporate plan of organization is defined. The process of planning, the main position of its systematization in a marketing management and functional meaning is considered in the management of manufacture commercial activity

of enterprise. Reasonable using of network planning in different agriculture is proved; reflection of working processes is detailed their succession and terms of fulfillment in planning period. The main planning defects in business environment of modern enterprise are placed. **Keywords:** strategy, plan, marketing, operation management, complex, system, co-ordination, orientation.

Ryabchenko I.M., Bozhkova V.V. Problems of forming pricing strategies are for domestic industrial enterprises. Basic problems of pricing strategies development and application in domestic industrial enterprises activity are identified. Theoretical and methodical aspects of marketing pricing strategies forming are investigated. Concept determination of «pricing strategy» is generalized, goals of enterprises are analysed, basic stages of pricing strategy forming are considered, basic approaches of their use are investigated. Additions to marketing pricing strategies classification are proposed. **Keywords:** pricing strategies, the essence of pricing strategies, stages of development, basic marketing pricing strategies, industrial enterprises.

Sinelnik Victor. Introduction risk-based supervision in the insurance market. Approaches to state supervision based on risk assessment of insurance companies, in terms of harmonization of national legislation with EU requirements functioning insurance market. The study laid dialectical method used for the study of objective economic laws, phenomena and processes in their continued development and relationship. The essence of government regulation and supervision of the insurance market. Done characterization of key practical aspects of the introduction of prudential supervision based on risk assessment. **Keywords:** risk, prudential supervision, insurance company, solvency.

Skybun O.Z.H. Features of public administration and regulation in telecommunications sector in contemporary conditions. Modern development of telecommunications (with all its complexity and multiplicity) more hinders the processes of production and management and regulatory decisions in the implementation of modern and effective implementation of the state policy in the field of telecommunications that gives possibility to analyze the comparative method for studying the processes of governance and regulation of the telecommunications sector, which will be applied in this study. **Keywords:** public administration, public management, telecommunications, public telecommunication services, telecommunication operator's license, the consumer \subscriber telecommunications services, telecommunications (telecom)

Skorokhod I. S. The realization of ecological projects is within the framework of bilateral collaboration of Ukraine and Poland. The features

of bilateral ecological collaboration between Ukraine and Poland, investigational realization and financial providing of ecological projects are described in the article. Certainly, that by principal reasons which brake a bilateral ecological collaboration there is a few of specialists in the sphere of management projects, weak being informed of population of boundary regions in relation to realization of ecological projects, insufficient bringing in of business structures in projects, imperfect work of informative centers of the transfrontal programs. **Keywords:** bilateral collaboration, ecological sphere, Poland, Ukraine, ecological project, environment, transfrontal collaboration.

Sokolova Ann. Some aspects of transformation of economic culture. Modern Ukraine experiences the processes of transformation of social-economic and political development, building of society and state. Basic factors which allow to attain these aims and tasks are knowledge, education, intellectual capabilities, possibility of free realization of creative potential of modern Ukrainians. The factors of choice of economic conduct is development of economic culture and consciousness are important. The features of forming and education of economic culture are considered in the article, methodical approaches to education of economic culture, descriptions of the system of education of economic culture are developed. **Keywords:** economic culture, transformations processes, economic activity, economic consciousness, economic thought, economic education.

Stadnyk M.E. Anthropogenic factors of water pollution Ukraine. The essence of the types and level of contamination of water resources regions of Ukraine under the influence of anthropogenic factors, using the method of statistical groupings analyzed the dependence of polluted water in the surface water of a number of economic indicators, correlation and regression analysis - the impact of the level of chemical contamination on water, outlining the main directions of study ways to reduce the pollution of waters. **Keywords:** water resources, types of pollution, natural and man-made pollution, ways to reduce water pollution.

Tkalenko S., Parhomenko V. Deepening the cooperation between Ukraine and EU in the context of the prospects the relations and European integration. The authors analyses achievements of Ukraine in the last few years in the process of development European the vector of integration - as one of priority. Basic directions of mutual relations of Ukraine and ES are marked; in particular attention is spared a voice process to creation of free trade zone. Difficulties are analyzed in a voice process in the last few years and rounds of negotiations. The ways of improvement of relations are offered on a prospect. **Keywords:** European integration, foreign policy, foreign trade, goods and services, investments, free trade agreement plus

Tovkan M. Estimation of efficiency and environmental risk to the implementation of science and technology in environmental activities in the enterprise. The article discusses the effectiveness of the implementation of science and technology in environmental activities in the enterprise and influence degree of environmental risk in the planning and implementation process of implementation. Also, with the main possible types of performance data implementations. Great importance is given to the process of evaluating the effectiveness of the implementation project of science and technology in environmental performance and ecological risk assessment of the introduction of these achievements. **Keywords:** environmental risk, performance, evaluation of the project, environmental risk assessment, environmental activities.

Tovkanets S.A.. Practical considerations motivational mechanism reproduction of human potential. The article deals with methodological problems of reproduction of human potential, including the definition of principles, content and methods of motivational mechanism. **Keywords:** human potential, motivation, factors play of human potential and human behavior.

Tomashevskaya O.Yu. Valuing the water resources in activity of subjects of menage. Found out dependence of results of economic activity domestic enterprises on the level of consumption of water resources. The features of cost estimation of water, brought over to the processes of menage are set. The analysis of dynamics of the use water resources is executed. Grounded necessity of account of economic value of water during realization of economic activity. The features of adjusting of water consumption are exposed on state and market levels. Certainly essence of water, as an economic resource, from positions of the private and public blessing. Offered approach to the estimation of water resources taking into account features executable by them economic functions and their influence on activity of enterprises. **Keywords:** analysis, water resources, private blessing, public blessing, estimation, subjects of menage.

Tyahunova N.M., Yalovega N.I., Tyahunova Z.A. Theoretical substantiation of the functioning of marketing service at universities. The article gives substantiation for expediency of rationale for the use of marketing and marketing management of higher education institutions and the creation of marketing services based on an analysis of existing conditions of the schools in market conditions and the specific educational services market in Ukraine. Attention is focused on the recognition of product marketing institution, its customers and target audiences and awareness of the need for a strategic approach to marketing activities and its organizational design. **Keywords:** education market, marketing, higher education, educational services, marketing management, service marketing.

Tyazhkorob I.W. Pre-conditions of forming of strategy of development of region. Pre-conditions of forming of strategy of development of region are considered. In relation to a region as open socio-economic system pre-conditions of external (presence of state strategy of development and proper for development strategy of institutional base; development of methodology and tool of the strategic planning and management; development of mezhregional collaboration; processes of globalization and integration; strengthening of competition on national and international markets) and internal (values and aspirations, general competence and resources, confirmed duties before society) character are selected. **Keywords:** strategy, strategic plan, region, development, pre-conditions.

Fedulova S.O. Modern trends in management national economy: unstructured management and regionalization. Forming of national economy is the protracted process and interval of time. It is therefore important to consider modern approaches, and also labours of the known foreign and domestic economists of the past and present, in relation to essence of national economy, conception of its forming and development, situation in Ukraine. Economic maintenance of process of realization of management a national economy is considered in the article. Investigational retrospective view of studies about the economic systems, for basis, taking the studies of Adam Smith, which is often named the father of economic science. Given descriptions of difference between a structural management and anhistous and certainly influence of anhistous management on the processes of revivifying of economy of Ukraine. The world tendencies of the economy growing are certain in the nearest decades. **Keywords:** structured and unstructured management, national economy, economic systems, regionalization

Feyer O.V. Program-budgeting method of planning as a tool of effective management. An attempt to systematically highlight the importance of using software-based method of planning as a tool of program management. Proposed to use in practice management software and target planning method, which will give an opportunity to focus management on achieving the goals in terms of determining the rational use both own and borrowed resources. A treat program - target planning method as a set of guidelines (guidelines) economic, social and innovative development companies associated with a clearly defined system of program activities to achieve them. **Keywords.** Purposeful management, program planning method, the target program.

Filyo M. Fiscal and socio-economic consequences of the phenomenon of tax losses. Tax loss is one of the important problems which are constantly faced all states. Budget shortfall in the country's tax payments is a threat to the failure by the state of its duties and responsibilities. The occurrence of this phenomenon is caused by the action of such negative phenomena

as avoidance and evasion, inefficient tax administration, inadequate tax control, conflict of interests of taxpayers and the state, political instability etc. The paper proposes a division of the consequences of tax losses in fiscal and socio-economic. The negative effect of tax losses on macroeconomic and fiscal stability are proved. **Keywords:** tax losses, fiscal consequences, socio-economic consequences, fiscal institutions.

Fomova Olena. The Role and Place of innovation strategy in enterprise business strategy. In this article the role and the place of innovation strategy are defined in frame of enterprise business strategy. Corporate General objectives of corporate structures are highlighted. Corporate structures evolution is analyzed and preconditions that stimulate company innovation activity connected with institutional changes are defined. The place of innovation strategy in general corporate strategy is characterized taking into account the investment factor. Global trends of corporate structures innovation strategies development are specified. **Keywords:** corporate structure, innovation strategy, business strategy of a company, corporation, corporate strategy.

Khaustova K.M. Estimation of innovative potential woodworking industry Transcarpathian region. The modern state and the problems of woodworking enterprises development of Transcarpathia region on innovative basis are considered. Defined the main components of sectoral innovation potential and priorities for its investment security. **Keywords:** sectoral innovation potential, scientific and technical capacity, institutional support innovative development potential, resource potential.

Khiminets Vladimir. Role of transport corporations in ensuring the sustainable development of the Carpathian region. This work shows that the environmental conditions of transport companies, their supply chains directly affects on global ecosystem which feels the cumulative effect of especially harmful transport impact on environment. The author proposed the model of international transport corporation which includes organizational cooperation of authority, local governments, NGOs, academic institutions and private transporting and logistic companies which work in the field of export and import transit cargo flows in Carpathian region. **Keywords:** transport corporation, Carpathian region, sustainable development, environmental logistic

Khomyn Oksana Yosypivna, Kravchuk Svitlana Zinoviivna. Unemployment situation in Ukraine before the Second World War. In this article the unemployment rate in the USSR and in particular in the Ukraine is explored in the time span from the creation of the USSR up until the Second World War. The authors of this article will prove that in the USSR the unemployment rate was not eradicated as was claimed by the regime but rather the governmental institutions responsible for handling the

unemployment were closed down which eliminated any claims of unemployment. This in turn gave the government a legitimate reason to assert that the country did not have any unemployment problem. The authors will prove this assertion to be wrong. **Keywords:** Employment, Occupation, Unemployment, Employment Office, Full Employment, Labour Force.

Sharapa Olga. Social economic gist, role and the place of sales policy in the system of agricultural policy of the country. An integral part of the process of formation and development of sales policy methodological research actually as any social phenomenon is grounding and formulation of its definition. Viewpoints of famous scientists-economists have been analysed in the article as well as an attempt to regularize and exactify the notion "policy". As a result of the research there has been received a complex definition of the notion "policy" according to 4 parameters "O" and there has been defined a social economic gist, role and the place of sales policy in the system of agricultural policy of the country. **Keywords:** policy, sale policy, agrarian policy

Yasnob I.A.. Prospects of foreign trade fruit and vegetable products in the context of deepening cooperation with the European Union. The present state of production and sale of vegetables in Ukraine, priority directions of development, the basic conditions for effective use of the export potential of horticultural industry. Expounded the results of studies of export-import operations of production vegetable and fruits. The reasons of low exports, as well as a significant increase in imports of fruits and vegetables. Reviewed promising products, the timing and target export markets produce from Ukraine. **Keywords:** import, export, export-import operations, fruit and vegetable products, foreign trade, foreign trade relations and operations.

ДО УВАГИ АВТОРІВ СТАТЕЙ!

Вимоги до оформлення статей у „Віснику Ужгородського університету. Серія „Економіка”

Статті публікуються українською, роботи іноземних авторів - англійською мовами.
На першій сторінці вказуються УДК, назва статті, імена авторів (повністю прізвище, ім'я, по батькові), науковий ступінь та звання, посада та повна назва місця роботи, місто, країна (для іноземних авторів), контактні телефони та електронні адреси, наприклад:

УДК 327345(223)+ 342.553(576)

ЕКОЛОГІЧНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ

Попов Михайло Іванович, к.е.н., доцент кафедри економіки Київського університету, тел. (044)517-95-1, e-mail:

Після назви статті та імен авторів наводяться анотація статті українською мовою та ключові слова (не більше десяти). Анотація повинна бути виконана курсивом, розмір шрифту - 10 pt *Italic Times New Roman*, не менше шести і не більше дванадцяти рядків. В анотації акцентується увага на актуальності проблеми, методології та основних результатах дослідження.

Структура статті включає такі пронумеровані розділи (на основі вимог Постанови Президії ВАК України від 15.01.2003р. №7-05.1):

1. Вступ. У вступі:

- здійснюється постановка проблеми, описується її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями;
- дається аналіз основних досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор. Не допускається просте перерахування прізвищ авторів;
- формулюються невиділені раніше частини загальної проблеми, котрим присвячена означена стаття;
- детально описується методологія дослідження (наприклад, методи збору інформації, аналізу (статистичного, порівняльного, балансового тощо), економіко-математичного моделювання та інші). Вказується на особливості методології та основні припущення, якщо вони мають місце. При необхідності, що витикає зі специфіки дослідження, методологія та літературний огляд можуть виділятися в окремі розділи статті;
- визначаються цілі роботи, тобто здійснюється постановка завдань, та описується структура статті.

2. Результати дослідження (виклад основного матеріалу, можлива розбивка по розділах). В цих розділах описуються та обґрунтовуються отримані результати.

3. Висновки. У заключній частині здійснюються висновки з даного дослідження та окреслюються перспективи і необхідність подальших розвідок у даному напрямі.

4. Перелік використаних джерел (оформлення відповідно до останніх вимог ВАК). Кожна стаття повинна включати аналіз відповідних джерел з тематики роботи.

5. Анотація англійською мовою. В кінці статті додається анотація англійською мовою та ключові слова у такому порядку: *автор, назва статті, текст резюме, ключові слова.*

До статті слід додати зовнішню рецензію!

Оформлення анотації англійською мовою буде здійснюватися на основі вимог до анотації українською мовою (див. вище). У випадку статті, поданої англійською мовою, порядок анотацій зберігається: на початку статті наводиться анотація українською, в кінці - англійською мовою.

Матеріали статті повинні бути представлені як у роздрукованому вигляді (один екземпляр), так і в електронній версії Word, шрифт - Times New Roman, без використання додаткового стилізованого оформлення, висота букв - 12 pt, відстань між рядками - 1.5 комп'ютерного інтервалу. Обсяг статті не менше 7 сторінок і не більше 16 сторінок. Назва статті наводиться непрописними літерами, без відступів та абзаців, з інтервалом в один рядок між УДК, назвою та іменами авторів. Не використовуйте у статті макроси. Не проставляйте нумерацію сторінок та не застосовуйте функції спеціального поділу тексту на сторінки. Не проставляйте додаткових вільних рядків між абзацами, якщо це не має спеціальної мети виділити відповідну думку. Поля на сторінці: зліва, справа, зверху і знизу - 20 мм. Назви і номери таблиць проставляються зверху у лівому кутку звичайним шрифтом, наприклад:

Таблиця 1 Динаміка фондівдачі (1995-1999 роки)

Назви і номери рисунків подаються внизу, зліва, також звичайним шрифтом:

Рис. 2 Класифікація факторів впливу на рівень продуктивності праці

Нумерація рисунків, так само як і таблиць, наскрізна для всієї статті. Елементи рисунків потрібно фіксувати для уникнення їх зміщення при роботі з текстом. Таблиці та рисунки необхідно розміщувати після першого згадування в тексті.

Будь-яка інформація чи твердження, які наводяться в статті, у т. ч. табличний матеріал, повинні використовуватися з посиланням на джерело її походження. Якщо вони є результатом власного дослідження, їх також необхідно супроводжувати відповідними поясненнями щодо методології отримання даних.

Вимоги до оформлення списку використаних джерел:

1. Список починається назвою "Перелік використаних джерел", яке проставляється зліва з абзацу.
2. Перелік посилань подається наскрізною нумерацією в алфавітному порядку перших букв прізвищ авторів або назв книг.
3. У тексті посилання на використані джерела літератури позначаються цифрами в квадратних дужках відповідно до нумерації в списку використаних джерел.

Рисунки і таблиці обов'язково мають бути подані у форматі А-4 окремим файлом, розмір шрифту та надписів – 10.

Без вказаних вимог статті прийматися не будуть.

Оплата в розмірі **25 грн.** за сторінку формату А-4 та **50 грн.** за примірник і поштові витрати проводиться на:

№ рахунку 29244825509100, МФО 305299, ОКПО 14360570, бенефіціар: Закарпатське РУ ПриватБанк,

призначення платежу: **“за друк статті”**, Гапак Наталії Мирославівні, іден. номер 2853509726, для поповнення на картку №4405885816157801

На квитанції обов'язково вказати прізвище автора статті.

Статтю та квитанцію про оплату надсилати на адресу: 88008, м. Ужгород, пл. Народна,3, Ужгородський національний університет, економічний факультет, кім. 44, Гапак Н.М. або на e-mail: **visnyk_uzhnu@meta.ua**

Конт. тел. 8 (050) 101-93-39

Збірник наукових праць

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
УЖГОРОДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Серія: Економіка

Випуск 2 (39)

Частина 1

2013

Формат 60×84/8. Умовн. друк. арк. 31,57. Зам. №29. Наклад 150 прим.
Видавництво «Карпатська вежа».
89600, м. Мукачево, пл. Миру, 10. Тел. (03131) 2-20-02

*Свідоцтво про внесення до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсбджувачів видавничої продукції –
Серія 3т № 10 від 20 березня 2001 року*